

Monitoring i ewaluacja

Wspólne określenie celów i szczegółowe zaplanowanie działań nie gwarantuje sukcesu. Dlatego warto znaleźć czas na sprawdzenie, czy zmierzamy we właściwym kierunku. W przypadku współpracy ze szkołą z Południa jest to szczególnie ważne, ponieważ wpływ na nasze partnerstwo ma zarówno odległość i związany z nią brak bezpośredniego kontaktu, jak również różnice w systemach edukacyjnych i kulturowe.

Monitoring polega na regularnym przeglądzie prowadzonych działań w trakcie ich trwania lub zaraz po ich zakończeniu. Monitorujemy m.in. metody, narzędzia, sposób komunikacji, rezultaty, a w przypadku projektów partnerskich także inne aspekty współpracy. Zebrane w ten sposób informacje stanowią podstawę **ewaluacji**, czyli oceny przebiegu projektu i współpracy z partnerem dokonywanej po zakończeniu wybranej większej części. Dobrze przeprowadzona ewaluacja ułatwi nam zarówno wprowadzenie zmian w trakcie realizacji projektu, jak i planowanie kolejnych przedsięwzięć edukacyjnych.

MONITORING

Monitoring należy prowadzić systematycznie, np. w trakcie lub po zakończeniu każdego działania bądź etapu projektu, na koniec semestru lub na koniec roku szkolnego. Częstotliwość i sposób jego realizacji ustalamy wspólnie z naszym partnerem. Przydatnym narzędziem monitoringu może być poniższa karta. W zależności od potrzeb i specyfiki realizowanego projektu można ją dowolnie modyfikować – np. zrezygnować z pytań, które nie mają zastosowania w naszym przypadku, czy uzupełnić o inne istotne dla nas zagadnienia.

Ankiety należy przeprowadzić równolegle w obu szkołach, a następnie porównać i wspólnie z partnerem przedyskutować wyniki. Po przeprowadzeniu takiej analizy zastanówmy się razem, jakie zmiany należy wprowadzić, aby dalsza realizacja projektu prowadziła do wyznaczonego celu. Pamiętajmy, że nie należy pozostawiać problemów bez rozwiązania (nie zamykamy problemów pod dywan!). Jeśli dostrzeżemy, że należy coś zmienić, zrobmy to. Wspólnie znajdziemy rozwiązanie i wprowadzimy je w życie.

	😊	😐	😞
Czy zaplanowane działania prowadzą do realizacji celów edukacyjnych projektu?			
Czy działania są realizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem?			
Czy zostały wybrane właściwe metody pracy? Czy są one dostosowane do umiejętności uczniów i uczennic?			
Czy stosowane metody pracy aktywizują uczniów i uczennice i angażują ich w działania?			
Czy uczniowie i uczennice z obu szkół komunikują się swobodnie (bez cenzury, kontakt „jeden na jeden”)?			
Czy występują problemy w komunikacji uczniów i uczennic z obu szkół spowodowane np. trudnościami technicznymi, niewystarczającymi umiejętnościami językowymi, niewystarczającą częstotliwością kontaktów, różnicami kulturowymi?			
Czy występują problemy w komunikacji nauczycieli i nauczycielek obu szkół spowodowane np. trudnościami technicznymi, niewystarczającymi umiejętnościami językowymi, niewystarczającą częstotliwością kontaktów, różnicami kulturowymi?			
Czy posiadane przez nas zasoby są wystarczające do realizacji zaplanowanych działań?			
Czy sojusznicy w wystarczającym stopniu wspierają nasze działania?			
Czy społeczność lokalna angażuje się w nasze działania?			
Czy w podejmowaniu decyzji dotyczących partnerstwa uczestniczą nauczyciele i nauczycielki oraz uczniowie i uczennice z obu szkół?			
Czy uczniowie i uczennice zdobywają wiedzę o sobie nawzajem podczas wspólnego wykonywania zadań partnerskich?			
Jak oceniamy dotychczasową współpracę z partnerem?			

EWALUACJA

Zadając sobie pytania o jakość naszej współpracy, dajemy jej szansę na poprawę. Prowadzona na bieżąco analiza poszczególnych działań i całego partnerstwa pozwoli na:

- zidentyfikowanie problemów i trudności, które pojawiły się w trakcie naszej współpracy i mogą wpływać na osiągnięcie wyznaczonych wspólnie celów edukacyjnych,

- ocenę dotychczasowej współpracy (co nam się udało, co nam nie wychodzi, co można było zrobić lepiej),
- wprowadzenie niezbędnych zmian tam, gdzie są one wskazane lub konieczne.

Ewaluację można prowadzić na różne sposoby, badając różne aspekty partnerstwa i używając do tego różnych narzędzi. Proponujemy jedno z nich, za pomocą którego sprawdzimy, jak nasze partnerstwo wypełnia cztery kluczowe zasady partnerstwa i jak realizuje postawione cele edukacyjne zawarte (piszemy o tym w rozdziale pierwszym) oraz czy przyczynia się do realizacji głównego celu współpracy – podniesienia jakości pracy obu placówek.

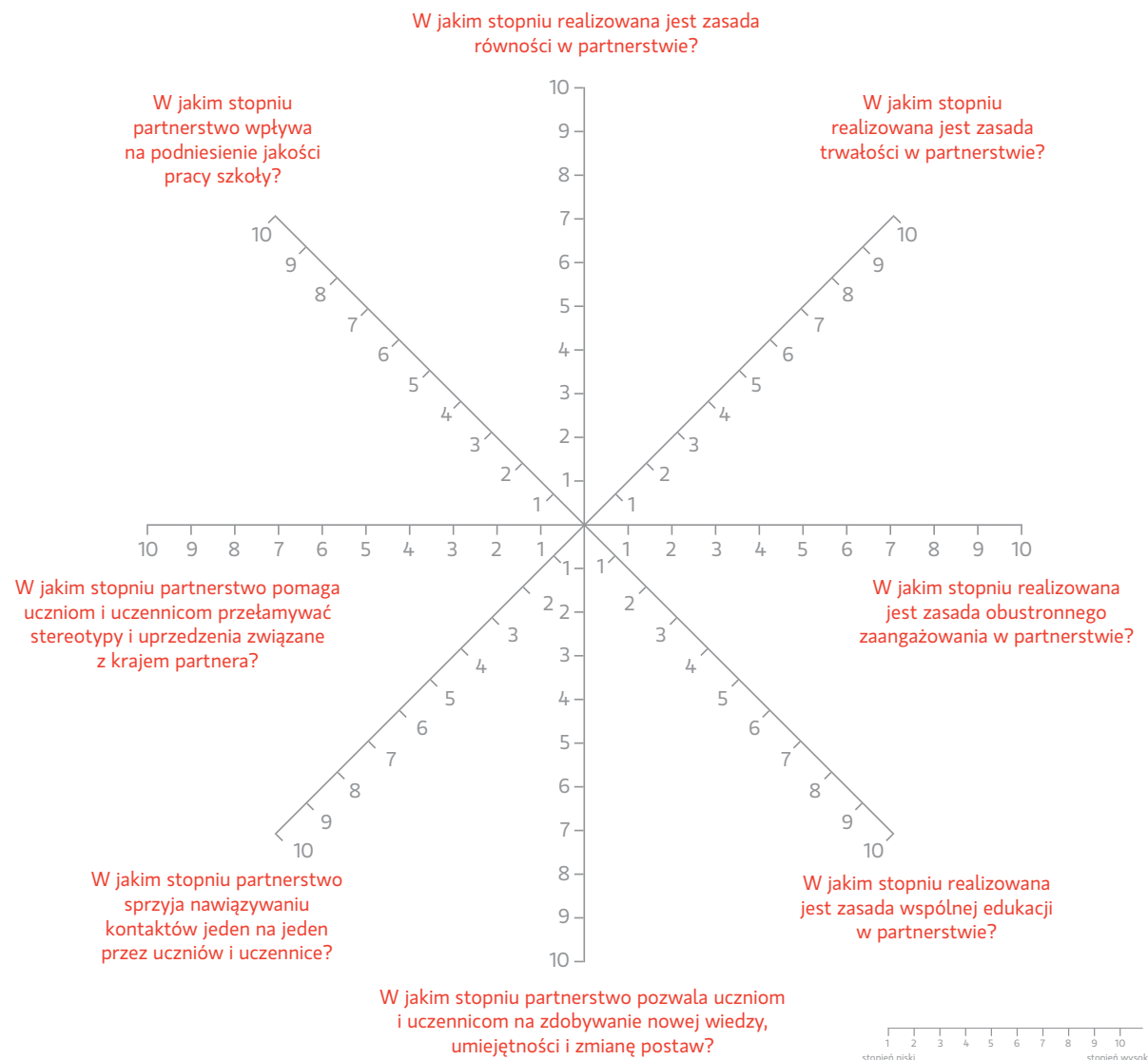
Korzystając z tego narzędzia należy zastanowić się nad odpowiedziami na pytania, a następnie porównać nasze oceny z ocenami partnerów. Poprzez naniesienie na osie wyników obu szkół oraz połączenie ich liniami otrzymamy graficzny „obraz naszego partnerstwa”. Możemy w ten sposób sprawdzić, czy nasze odpowiedzi są zgodne, a jeśli nie, to jak bardzo się różnią. Ważne jest, by omówić wyniki wspólnie z partnerem i zastanowić się nad przyczynami niskich ocen oraz dużych rozbieżności.

Warto także zastanowić się, co nam się do tej pory udało, co nam dobrze wychodzi, a z czym mamy problemy. W wyniku tej dyskusji powstanie lista sukcesów i wyzwań. Zapisujemy ją w postaci tabeli i wspólnie zastanawiamy się, jakie działania przeprowadzić, aby przezwyciężyć trudności.

Systematyczne gromadzenie informacji, zadawanie sobie pytań dotyczących wspólnie realizowanego projektu i współpracy oraz wspólne szukanie rozwiązań stanowi sens monitoringu i ewaluacji. Dzięki temu mamy świadomość czynników, które wpływają na proces współpracy z partnerem, a nasze partnerstwo staje się lepsze.

[pytanie]

W jaki sposób zapewnić uczestnictwo uczniów i uczennic w ewaluacji partnerstwa?

Sukcesy	Wyzwania/trudności	Sposoby przezwyciężenia trudności
Dobre relacje między nauczycielami i nauczycielkami z obu szkół. Bezpośredni i częsty kontakt (e-mail, skype).	Brak bezpośredniego kontaktu między uczniami i uczennicami z obu szkół.	<p>Wspólne zadanie do wykonania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Dobieramy młodzież z obu szkół w pary i prosimy o zebranie informacji związanych z tematem projektu, np.: Dowiedz się od kolegi/koleżanki: <ol style="list-style-type: none"> 1) Jakie organizacje w ich kraju zajmują się zmianami klimatu? Na czym polegają działania tych organizacji? 2) W jaki sposób temat zmian klimatu jest przedstawiany przez media w jego/ jej w kraju? 3) Jak kwestia zmian klimatu jest przedstawiana przez polityków w jego/jej kraju? <p>Zadaniem każdej pary jest wymiana informacji i przedstawienie ich w swoich klasach.</p> <ul style="list-style-type: none"> ► Tworzymy listę zadań, np. przygotowanie prezentacji, zaprojektowanie ulotki lub plakatu, napisanie listu do instytucji, przeprowadzenie badania w szkole i porównanie wyników. Każdy uczeń/uczennica wybiera jedno z zadań i wykonuje je z kolegą/koleżanką z drugiej szkoły.
Uczniowie są aktywni i zaangażowani w działania. Chętnie poświęcają wolny czas na wykonanie dodatkowych zadań.	Uczniowie i uczennice powtarzają stereotypy związane z regionem, w którym znajduje się szkoła partnerska, a także jego mieszkańcami.	<ul style="list-style-type: none"> ► Prosimy uczniów i uczennice o zrobienie mapy lub makiety swojej miejscowości wraz z legendą, zaznaczając na niej m.in.: swoje domy, ważne obiekty i instytucje, miejsca, w których lubią spędzać czas. Mapę można wykonać za pomocą programu graficznego lub na dużym arkuszu papieru, a następnie sfotografować. Młodzież z obu szkół wymienia się pracami (można dołączyć także zdjęcia wybranych miejsc) i porównuje je. ► Co dwa tygodnie lub raz w miesiącu uczniowie i uczennice z obu szkół uczestniczą w czacie lub konferencji skype'owej – dyskutują o filmach, które ostatnio widzieli, ulubionej muzyce, spędzaniu czasu wolnego. Listę tematów do rozmów młodzież może stworzyć samodzielnie, a następnie poprzez głosowanie w obu szkołach lub przez internet wybrać najciekawsze.
Rodzice interesują się partnerstwem i wspierają działania szkół.	Koordinacja i realizacja projektu wymaga dużego wysiłku od nauczycieli – są zmęczeni i nie mogą poświęcić więcej czasu.	<ul style="list-style-type: none"> ► Zapraszamy do współpracy innych nauczycieli, przedstawiając im efekty dotychczasowej współpracy szkół. ► Wspólnie z partnerem zastanawiamy się nad wprowadzeniem zmian w harmonogramie.
Współpraca szkół jest przez władze oświatowe podawana za przykład dobrej praktyki.		